



Conference
on the **Future**
of **Europe**

Euroopan tulevaisuutta käsittelevä konferenssi

Eurooppalainen kansalaispaneeli 3:
”Ilmastonmuutos, ympäristö / Terveys”

Suosituks

Euroopan tulevaisuutta käsittelevä konferenssi
Eurooppalainen kansalaispaneeli 3:
”Ilmastonmuutos, ympäristö / Terveys”

PANEELIN HYVÄKSYMÄT SUOSITUKSET (SIIRRETÄÄN TÄYSISTUNNOLLE)

Osa-alue 1: Parempi elämäntapa

Alateema 1.1 Terveet elintavat

- 1. Paneeli suosittaa, että EU myöntää tukea luonnonmukaiselle maataloudelle esimerkiksi tarjoamalla kannustimia luonnonmukaisille torjunta-aineille, jotta luonnonmukaiset tuotteet olisivat edullisempia. Lisäksi EU:n on tuettava luonnonmukaista ja kestäväää maataloutta koskevaa viljelijöiden koulutusta, ja monokulttuurista maataloutta olisi vältettävä. Pienille luonnonmukaisille tiloille, muuhun kuin tehotuotantoon perustuville tiloille ja niille, joilla on lyhyet toimitusketjut, olisi annettava tukea kilpailukyvyn parantamiseksi.**

Luonnonmukaisten tuotteiden tukeminen parantaisi niiden kohtuuhintaisuutta. Lyhyitä toimitusketjuja käyttäviä valintamyymälöitä olisi autettava, ja pienviljelijöitä olisi tuettava järjestämällä heille mahdollisuuksia myydä tuotteitaan. Tämän avulla on mahdollista saada tuoreempia tuotteita. Muiden kuin luonnonmukaisten tuotteiden alhaisista hinnoista ei myöskään ilmene niistä aiheutuva haitta.

- 2. Paneeli suosittaa, että vertikaalista viljelyä koskevaa innovointia tuetaan EU:n investoinneilla.**

Vertikaalisen viljelyn avulla voidaan säästää maata, jota voitaisiin sen sijaan käyttää metsätalouteen. Se ei myöskään edellytä torjunta-aineiden käyttöä, minkä vuoksi luonnonmukaisia elintarvikkeita voidaan tuottaa enemmän. Ilmastonmuutoksen seurauksena yleistyneet huonot sääolot eivät myöskään vaikuta vertikaaliseen viljelyyn, ja se mahdollistaa lyhyemmät toimitusketjut.

- 3. EU:n olisi asetettava vähimmäisvaatimukset, jotka koskevat elintarvikkeiden laatua, elintarvikkeiden jäljitettävyyttä ja kausielintarvikkeiden käyttöä kouluruokaloissa. Terveellisten raaka-aineiden käyttöä kouluruoassa olisi sen**

vuoksi tuettava, jotta voidaan varmistaa, että oppilaille tarjottava ruoka on kohtuuhintaista ja laadukasta.

Muodostamme nuorella iällä tottumuksia, jotka muovaavat asenteitamme terveyteen, joten kouluissa olisi kannustettava hyviä tottumuksia. Oppilaat voivat tuoda nämä opetukset kotiin. Kyse on myös sosiaalisesta oikeudenmukaisuudesta, koska jokaisella EU:ssa olisi oltava oikeus hyvään ruokaan kouluissa.

- 4. Paneeli suosittaa investoimista uusiin pyöräkaistoihin ja nykyisten pyöräteiden parantamiseen, jotta pyöräilystä tulisi turvallista ja houkuttelevaa. Varmistetaan, että tieliikennesääntöjä koskevaa koulutusta on laajasti saatavilla kaikille ikäryhmille kaikkialla Euroopassa, erityisesti sähköpolkupyöriä käyttäville ja niille, joilla ei ole ajokorttia. Sähköpolkupyörien valmistajia olisi vaadittava antamaan tietoja sähköpolkupyörien käytöstä ja riskeistä. Suojataan pyöräilijöitä oikeudellisesti, jos heille tapahtuu onnettomuus ajoneuvon kanssa (ks. lainsäädäntö Hollannissa). Paneeli tukee erityisiä autottomia vyöhykkeitä kaupungeissa (kaupallisia alueita vahingoittamatta). Yleisesti ottaen pyöräilijöille ja jalankulkijoille annetaan etusija ja enemmän oikeuksia moottoriajoneuvoihin nähden samalla kun taataan liikenneturvallisuus ja liikennesääntöjen noudattaminen.**

Tämä on tärkeää, koska pyöräilystä on hyötyä yksilön terveydelle ja kansanterveydelle, ilmanlaadulle, melutasolle, ilmastolle ja kaupunkien keskustaliikenteelle. Pyöräilijöiden ja jalankulkijoiden on tunnettava olonsa turvalliseksi, kun otetaan huomioon sähköpyörien lisääntyvästä käytöstä aiheutuvat riskit. Pyöräkaistoja ei aina ole tai ne ovat huonolaatuisia.

- 5. Paneeli suosittaa, että elintarvikkeiden tuotanto otetaan mukaan julkiseen koulutukseen. Puutarhojen perustamista kouluihin sekä kaupunkipuutarhahankkeita julkisilla ja yksityisillä alueilla subventoidaan ja tuetaan mahdollisuuksien mukaan. Tilan, veden ja tuki-infrastruktuurin tarve on sisällytettävä kaupunkisuunnittelun puitteisiin. Esimerkiksi entisiä pysäköintialueita voitaisiin käyttää viherryttämiseen, rakennuksissa voisi olla pystysuoria puutarhoja tai rakennuslupien saamisen edellytyksenä voisi olla viheralueiden sisällyttäminen suunnitelmiin. Kaikissa jäsenvaltioissa olisi jaettava innovatiivisia ja parhaita käytäntöjä.**

Puutarhahankkeet edistävät kaupunkien ja asukkaiden selviytymiskykyä ja tuovat yhteen eri-ikäisiä ihmisiä ja yhteiskuntaryhmiä. Viheralueiden määrän kasvaminen parantaa elämänlaatua, ilmanlaatua, psyykkistä ja fyysistä terveyttä sekä ympäristöä.

Alateema 1.2 Ympäristökasvatus

- 6. Paneeli suosittaa, että EU antaa direktiivin, jonka mukaan kaupunkien kehitysohjelmien on täytettävä erityiset ympäristövaatimukset, jotta kaupungeista voidaan tehdä vihreämpiä. Direktiiviä on sovellettava yksityiseen ja julkiseen omaisuuteen ja tiloihin, kuten rakennettaviin uusiin rakennuksiin. Direktiivissä on asetettava vähimmäisvaatimukset sen varmistamiseksi, että rakennukset ja tilat ovat mahdollisimman vihreitä. "Vihreydellä" tarkoitetaan tässä uusiutuvien energialähteiden käyttöä, energiankulutuksen vähentämistä, hiilidioksidipäästöjen alhaista tasoa ja kasvien sisällyttämistä arkkitehtonisiin hankkeisiin.**

Vihreämmät kaupungit auttavat aktiivisesti vähentämään ilmastonmuutoksen vaikutuksia ja muun muassa hiilidioksiidi- ja otsonipäästöjä, jotka vaikuttavat kielteisesti kansalaisten terveyteen. Vihreämpiin kaupunkiin investoiminen edistää yhteisöjen kestävä kehitystä, jolla on pitkän aikavälin taloudellisia ja sosiaalisia hyötyjä.

- 7. Paneeli suosittaa, että EU laatii, hyväksyy ja panee täytäntöön jäsenvaltioiden avustuksella yhteisen eurooppalaisen peruskirjan, jossa käsitellään kattavasti monitahoisia ympäristökysymyksiä. Peruskirja tarjoaa jäsenvaltioille puitteet kehittää säännöllisiä tiedotus- ja koulutuskampanjoita, joita levitetään kaikkien käytettävissä olevien mediakanavien sekä uuden tietoportaalien kautta. Näitä kampanjoita olisi järjestettävä kaikkialla EU:ssa ja kaikilla tasoilla ympäristötietoisuuden lisäämiseksi kaikkien kansalaisten keskuudessa.**

Jäsenvaltioiden välisen koordinoinnin puute heikentää nykyisten kampanjoiden tehokkuutta ja hidastaa toimia, joilla torjutaan ilmastonmuutoksen maailmanlaajuisia haastetta. Yhteisellä peruskirjalla edistetään jäsenvaltioiden toimintasuunnitelmien välistä synergiaa sen varmistamiseksi, että toimet ovat vaikuttavampia. Lisäksi sillä varmistettaisiin, että kansalaisille välitetään

yhtenäistä ja johdonmukaista tietoa siitä, miten heidän päivittäiset toimensa, kuten heidän valitsemansa kuljetusvälineet ja jätteenkäsittelytavat, vaikuttavat.

Osa-alue 2: Ympäristön ja terveyden suojeleminen

Alateema 2.1 Terve luonnonympäristö

- 8. Paneeli suosittaa porrastettua yhtenäistä merkintäjärjestelmää, jossa esitetään kaikkien EU:ssa ostettavien tuotteiden koko ekologinen jalanjälki. EU:n ulkopuolelta peräisin olevien tuotteiden on noudatettava tätä merkintäjärjestelmää avoimella tavalla. Järjestelmän olisi perustuttava itse tuotteisiin sovellettaviin selkeisiin merkintäkriteereihin, ja siinä olisi käytettävä esimerkiksi QR-koodia, joka antaa yksityiskohtaisempaa tietoa tuotteesta.**

Nämä tiedot tuotteen elinkaaresta ovat olennaisen tärkeitä kaikille EU:n kansalaisille, jotta kuluttajat voivat vaikuttaa ostosvalinnoillaan. Tämän seurauksena EU:n kansalaiset tekevät vastuullisia päätöksiä ympäristönsuojelun edistämiseksi.

- 9. Paneeli suosittaa lisää taloudellisia investointeja uusien ympäristöystävällisten energialähteiden tutkimiseksi ja niiden saantia odotellessa lisäinvestointeja nykyisiä optimaalisia energiantuotantoratkaisuja varten. Paneeli suosittaa myös, että EU:n kansalaisille tiedotetaan ja heitä valistetaan tietyistä energialähteistä täysin avoimesti. Kehotamme myös ottamaan huomioon energiantuotantoprosessin kaikki ekologiset ja sosiaaliset vaikutukset nykyisiin ja tuleviin sukupolviin.**

Energiantuotannosta syntyy erittäin suuria hiilipäästöjä ja muita myrkyllisiä aineita, jotka vahingoittavat ilmastoa ja ilmanlaatua. EU:n direktiivien, IPCC:n raporttien sisältämien suositusten ja COP 26 -tavoitteiden noudattamiseksi tarvitaan lisää tutkimusta ja investointeja ilmastoneutraalin energiantuotannon saavuttamiseksi.

Alateema 2.2 Biodiversiteetin suojelu

- 10. Paneeli suosittaa kemiallisten torjunta-aineiden ja lannoitteiden huomattavaa vähentämistä kaikilla tilatyypeillä valvomalla tiukempien yhteisten vaatimusten soveltamista, nopeuttamalla luonnollisia vaihtoehtoja koskevaa tutkimusta ja tukemalla uusien ratkaisujen käyttöönottoa, viljelijöiden koulutus mukaan lukien.**

Vaikka vaihtoehtoisten lannoitteiden ja torjunta-aineiden osalta on saavutettu edistystä, suurinta osaa niistä ei vielä voi käyttää suurtiloilla. Siksi tarvitaan johdonmukaisempia toimia uusien ratkaisujen kehittämiseksi. Tutkimusta olisi kannustettava julkisilla varoilla ja tiukemmilla torjunta-aineiden ja lannoitteiden käyttöä koskevilla normeilla. Tutkimustuloksia on levitettävä nopeasti EU:ssa.

- 11. Paneeli suosittaa, että suojelualueita laajennetaan biodiversiteetin säilyttämiseksi (mukaan lukien nisäkkäät, linnut, hyönteiset ja kasvit) ja vahvistetaan oikeusnormeja, joka koskee ihmisen toimintaa näillä alueilla. Suojelualueita ei pidetä ainoastaan saarekkeina, vaan ne ovat vihreämpien kaupunkialueiden jatkeita yhdenmukaistettujen EU:n normien mukaisesti.**

Metsäkadon vuoksi biodiversiteettiin kohdistuu vakavia vaikutuksia. Yksi tärkeimmistä keinoista suojella maa-alueiden biodiversiteettiä on perustaa suojelualueita. On kuitenkin vaikeaa ylläpitää suojelualueita saastuneiden kaupunkien läheisyydessä tai välttää ihmisen vaikutusta, jos ympäristö ei ole luontoystävällinen. Asuinalueista on tehtävä vihreämpiä ja ne on integroitava ympäröivään luontoon.

- 12. Paneeli suosittaa, että maatalouden yleiset tuet suunnataan uudelleen pääasiassa hankkeisiin, jotka liittyvät kestävän maatalouden kehittämiseen, mukaan lukien luonnon ja työntekijöiden kunnioittaminen. Tuensaajien olisi noudatettava selkeitä ympäristönormeja, ja niitä olisi seurattava tarkasti.**

Katsomme, että olisi edistettävä ainoastaan kestävää maataloutta, mikä tarkoittaa sitä, että yleisiin tukiin nyt käytetyt varat on ohjattava uudelleen. Lisäksi käytettyjen varojen vaikuttavuutta voidaan lisätä keskittymällä pikemminkin muutoshankkeisiin ja innovatiivisiin ratkaisuihin kuin vuotuisiin maksuihin. Maataloustoiminnan ja hankkeiden ekologisia vaikutuksia olisi

seurattava paremmin. Myös työntekijöiden ihmisoikeuksia on tarkasteltava osana kestävyyttä.

13. Paneeli suosittaa, että EU varmistaa ympäristöystävällisiä maataloustuotteita koskevan rehellisen kilpailun vahvistamalla tiukemmat vaatimukset sekä EU:n omille että tuontituotteille ja varmistamalla tuotteiden jäljitettävyyden, merkinnät ja laadunvalvonnan.

Kestävien maataloustuotteiden alhaisempi tuottavuus vaikuttaa niiden kustannuskilpailukykyyn. Tuontituotteiden olisi oltava samojen tiukkojen vaatimusten mukaisia, kun tarkastellaan niiden tuotannon ekologista vaikutusta. Tarvitaan viranomaisia, jotka pystyvät varmistamaan tuotujen maataloustuotteiden jäljitettävyyden.

14. Paneeli suosittaa nopeaa ja laajamittaista uudelleenmetsitystä ja metsitystä maksimoimalla maankäyttöä. Erytystä huomiota olisi kiinnitettävä hyödynnettyjen tai tuhoutuneiden metsien uudelleenmetsittämiseen ja pilaantuneiden maa-alueiden metsittämiseen. Olisi edistettävä uusia vastuullisempia ratkaisuja puun käytön parantamiseksi esimerkiksi korvaamalla muoveja ja muita kemiallisia materiaaleja, parantamalla biomassan energiatehokkuutta ja kierrättämällä puutuotteita.

Uudelleenmetsittämisellä on selkeä myönteinen vaikutus ympäristöön ja biodiversiteettiin yleisesti. Samaan aikaan puuta on poltettava vähemmän. Sen sijaan korkean lisäarvon tuotteissa, esimerkiksi muovin korvikkeissa, on käytettävä ensisijaisesti puuta.

Alateema 2.3 Turvallinen ja terveellinen ruoka

15. Paneeli suosittaa, että kestävän kehityksen periaatteiden vastaiset elintarvikepakkaukset, mukaan lukien muovipakkaukset ja muut biohajoamattomat materiaalit, poistetaan nopeasti ja asteittain käytöstä. Ehdotamme tämän tavoitteen saavuttamista tarjoamalla taloudellisia kannustimia yrityksille, jotka siirtyvät käyttämään täysin biohajoavia pakkausmuotoja, investoimalla vaihtoehtojen tutkimukseen ja ottamalla käyttöön seuraamuksia yrityksille, jotka eivät käytä biohajoavia pakkauksia.

Muovijätettä, erityisesti mikromuovia, on yhä enemmän ja se hajoaa hitaasti. Muovin käyttäminen vahingoittaa elintarvikkeiden laatua ja turvallisuutta ja vaarantaa samalla ihmisten ja eläinten terveyden. Lisäksi voimassa oleva EU:n lainsäädäntö, jolla pyritään vähentämään biohajoamattomia pakkauksia, ei ole riittävä.

16. Paneeli suosittaa, että eläinten tehotuotanto lopetetaan asteittain ja eläinten epäkunnioittavat elinolosuhteet poistetaan. Ehdotamme yhteisten eläintuotannon normien käyttöönottoa (esim. eläinten enimmäismäärä, tarkoituksenmukainen ulkotila) ja voimakkaampia investointeja muihin kuin tehotuotannon menetelmiin (laajaperäinen ja kestävä maatalous) tarjoamalla tiloille taloudellisia kannustimia ja koulutusta muutoksen tukemiseksi.

Tehoviljelyn asteittainen lopettaminen vähentää ympäristön saastumista ja edistää luonnon säilyttämistä. Lisäksi eläinten tehotuotannon asteittainen lopettaminen vähentää eläintautien torjuntaan tarvittavien lääkkeiden määrää ja parantaa elintarvikkeiden laatua. Tehotuotannossa ei myöskään kunnioiteta eläinten hyvinvointia, mutta on olemassa kestävämpiä tuotantomuotoja, kuten laajaperäinen kasvatusta. Tukia tarvitaan myös viljelijöiden auttamiseksi näiden tuotantomuotojen käyttöön ottamisessa.

17. Paneeli suosittaa tiukentamaan valvontaa, joka koskee antibioottien ja muiden eläinlääkkeiden tarpeettoman käytön kieltämistä eläinten rehun lisäaineissa. Siitä on tehtävä konkreettista! Ehdotamme, että antibioottien käyttö maataloudessa sallitaan ainoastaan silloin, kun se on ehdottoman välttämätöntä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin suojelemiseksi, eikä ennaltaehkäisevästi. Lisäksi on tarpeen tehdä lisäinvestointeja tehokkaampia antibiootteja koskevaan tutkimukseen, kehittää vaihtoehtoja ja hyödyntää samalla antibiootteja koskevaa nykyistä tutkimusta.

Antibioottien teho ihmisillä vähenee, kun antibiootteja saaneista eläimistä peräisin olevia elintarvikkeita syödään. Lisäksi tarvitaan aikaa, jotta voidaan kehittää sopivia vaihtoehtoja olemassa oleville antibiooteille ja varmistaa, että maataloustuottajat tietävät niistä ja ovat valmiita käyttämään niitä. Toteamme, että antibiooteista on olemassa EU:n direktiivejä, mutta niitä ei ole pantu täytäntöön samalla tavalla kaikissa jäsenvaltioissa. Lisäksi eläinlääkkeitä käytetään väärin doping-tarkoituksiin, joten asiaa koskevan lainsäädännön

tiukentaminen lisää eläinten hyvinvointia ja parantaa niiden elämänlaatua.

18. Paneeli suosittaa, että EU:n lainsäädännössä edellytetään ilmoituksia hormonivalmisteiden ja hormonaalisten haitta-aineiden käytöstä elintarvikkeiden tuotannossa. Ilmoitukset koskisivat käytetyn lopputuotteen tyyppiä, määrää ja sille altistumista. Kaikkien näitä aineita sisältävien elintarvikkeiden pakkauksissa on oltava yksityiskohtaiset merkinnät, joissa on nämä tiedot ja aineiden käytön syyt. Lisäksi hormonivalmisteiden ja hormonaalisten haitta-aineiden vaikutuksia ihmisten terveyteen koskevaa tutkimusta on nopeutettava.

Elintarvikkeiden jäljitys on tällä hetkellä puutteellista erityisesti hormonivalmisteiden ja hormonaalisten haitta-aineiden osalta. Katsomme, että elintarviketuotannossa tarvitaan avoimuutta vastuuvollisuuden varmistamiseksi. Kuluttajien olisi myös saatava tietää elintarvikkeidensa täysi koostumus ja voitava vapaasti valita, mitä he syövät. Tämän lisäksi hormonivalmisteita ja hormonaalisia haitta-aineita sisältävien elintarvikkeiden käyttämisen vaikutuksia ihmisiin (ja mahdollisia riskejä) ei ole tutkittu riittävästi.

19. Paneeli suosittaa vähentämään jalostettujen elintarvikkeiden kulutusta verottamalla epäterveellisiä elintarvikkeita ja sijoittamalla kerätyt varat terveellisiin elintarvikkeisiin. Ehdotamme, että otetaan käyttöön terveellisiä elintarvikkeita koskeva ja jäsenvaltioiden parhaisiin käytäntöihin perustuva Euroopan laajuinen pisteytysjärjestelmä elintarvikkeiden merkitsemiseksi ja elintarvikkeiden terveysominaisuuksista kuluttajille tiedottamiseksi.

Tällä tavoin kerätyjä varoja voidaan käyttää tiedotustoimien ja menekinedistämiskampanjoiden kehittämiseen, terveellisen ruoan priorisointiin koulutuksessa ja epäterveellisten elintarvikkeiden näkyvyyden vähentämiseen supermarketissa. Terveellisiin elintarvikkeisiin investoiminen parantaa myös väestön yleistä terveyttä ja vähentää siten epäterveellisistä ruokailutottumuksista johtuvien terveysongelmien ratkaisemiseen tarvittavien julkisten varojen määrää. Lisäksi katsomme, että verotus ja tuet kannustavat yrityksiä valmistamaan terveellisempiä elintarvikkeita.

Osa-alue 3: Talouden ja kulutuksen uusi suunta

Alateema 3.1 Ylituotannon ja ylikulutuksen säätely

20. Paneeli suosittaa, että EU toteuttaa enemmän toimia, jotka mahdollistavat sen, että kuluttajat voivat käyttää tuotteita pidempään, ja kannustavat siihen. EU:n olisi torjuttava suunniteltua vanhenemista pidentämällä tuotteiden takuuta ja asettamalla varaosille enimmäishinta takuuajan jälkeen. Kaikkien jäsenvaltioiden olisi otettava käyttöön korjauspalvelujen verohelpotus, kuten Ruotsissa on tehty. Valmistajien olisi ilmoitettava tuotteidensa odotettu käyttöikä. EU:n olisi annettava tietoa tuotteiden uudelleenkäytöstä ja korjaamisesta verkkoalustalla ja koulutuksen avulla.

Poisheittämiseen ja kertakäyttöisyyteen perustuva yhteiskunta ei ole kestävä, koska se tuottaa liikaa jätettä. Toteuttamalla ehdotetut toimenpiteet siirrymme kohti yhteiskuntaa, joka käyttää uudelleen, korjaa ja vähentää kuluttamiaan tuotteita ja näin vähentää liikkakulutusta.

21. Paneeli suosittaa, että EU panee täytäntöön tiukemmat valmistusta koskevat ympäristönormit ja varmistaa oikeudenmukaiset työolot koko tuotantoketjussa. Tuotantoa koskevien EU:n normien olisi oltava kestävämpiä, kaikissa jäsenvaltioissa yhdenmukaistettuja ja niitä olisi sovellettava tuontitavaroihin. Normeihin olisi sisällyttävä myös sosiaaliset normit, kuten toimeentuloon riittävä palkka tavaroita tuottaville työntekijöille ja tehtaiden hyvät työolot. Jos tuotteet eivät vastaa näitä normeja, siitä on oltava seurauksia.

On tärkeää vahvistaa yhtenäiset valmistusta koskevat ympäristö- ja sosiaaliset normit Euroopassa sen varmistamiseksi, että kaikki tarjolla olevat tuotteet tuotetaan kestäväällä tavalla. Nämä toimenpiteet ovat ratkaisevan tärkeitä talouden uutta suuntaa ja yritysten tuotantomallien muuttamista varten.

22. Paneeli suosittaa, että EU ja jäsenvaltiot ottavat käyttöön toimenpiteitä, joilla rajoitetaan ympäristöä vahingoittavien tuotteiden mainontaa. Sellaisten tuotteiden, joiden kestävyyspistemäärä on alhainen, kaikessa mainonnassa olisi käytettävä pakollista mainintaa siitä, että ne ovat haitallisia ympäristölle. EU:n olisi kiellettävä sellaisten tuotteiden mainonta, jotka eivät ole ollenkaan kestäviä.

Mainoksilla edistetään kulutusta, eikä ympäristöä vahingoittavia tuotteita pitäisi mainostaa. Tällä tavoin ihmiset eivät ole yhtä taipuvaisia ostamaan ympäristölle haitallisia tuotteita.

23. Paneeli suosittaa, että EU ottaa käyttöön panttiin perustuvan palautusjärjestelmän infrastruktuuria kaikille lasista, muovista, alumiinista jne. valmistetuille kuluttajapakkauksille ja laajentaa sitä yhdenmukaisella tavalla kaikkialla EU:ssa. Valmistajien olisi mahdollisuuksien mukaan käytettävä palautetut säiliöt uudelleen steriloimalla ne eikä pelkästään kierrättämällä materiaalia. Elintarvike- ja juomapakkausten lisäksi järjestelmää olisi sovellettava myös muihin pulloihin ja säiliöihin, kuten sampoopulloihin.

Tällä hetkellä kuluttajat hävittävät liikaa pakkauksia, mikä pilaa ja tuhoaa ekosysteemejämme. Panttiin perustuvat palautusjärjestelmät auttavat vähentämään jätettä motivoimalla kansalaisia tuomaan pakkauksia takaisin sen sijaan, että ne hävitettäisiin. Laajentamalla järjestelmää käytämme vähemmän resursseja ja vähennämme tuottamamme jätteen määrää.

Alateema 3.2 Vähemmän jätteitä

24. Paneeli suosittaa, että EU:n tasolla edistetään kiertotaloutta koskevien politiikkatoimien tehostettua täytäntöönpanoa kohdistettuna sekä yrityksiin että kansalaisiin käyttämällä taloudellisia kannustimia niitä noudattaville.

Jos tuotantoyritykset vähentävät henkilöstöään tai jopa keskeyttävät tai lopettavat toimintansa, monet ihmiset päätyvät työttömiksi. Työttömien uudelleenkoulutuksella edistetään ympäristön kannalta turvallisia käytäntöjä. Samalla vähennetään työttömyyttä ja edistetään monipuolisen talouden nykyaikaistamista.

25. Paneeli suosittaa, että EU sääntelee ympäristön kannalta turvallisten pakkausten (eli biohajoavista tai kierrätettävistä tuotteista valmistettujen pakkausten tai mahdollisuuksien mukaan pysyvämpien tuotteiden) käyttöä ja/tai sellaisten pakkausten käyttöä, jotka vievät vähemmän tilaa ja jotka sisältävät myös QR-koodin muodossa pakkausten kierrätys- ja/tai hävittämisprosessin kannalta olennaiset tiedot käytön jälkeen.

Tämä suositus johtaa pakkausten vähenemiseen, jätteiden syntymisen ja siten saastumisen vähenemiseen ja näin ollen puhtaampaan ympäristöön ja viime kädessä hiilijalanjäljen pienenemiseen. Lisäksi tuottajien verorasitus kevenee.

[Alateema 3.3 Reilun kaupan tuotteet, yhtäläinen saatavuus ja oikeudenmukainen kuluttaminen](#)

26. Paneeli suosittaa, että Euroopan unioni luo oikeudellisen kehyksen, jolla varmistetaan, että eurooppalaiset kuluttajat voivat saada kohtuuhintaisia, paikallisia ja laadukkaita elintarvikkeita.

EU:n tasolla ei tällä hetkellä ole yhteistä käsitystä siitä, mitä paikalliset ja laadukkaat elintarvikkeet ovat. Tämä puute on korjattava.

Heikkolaatuisten tuotteiden tuonnilla on suora kielteinen vaikutus ympäristöön. Ilmastonmuutoksen torjumiseksi meidän on torjuttava kaikkia sen syitä, myös heikkolaatuisten tuotteiden tuontia. Kuljetusmatkoja on lyhennettävä ja kausituotteita on suosittava.

Tämä suositus on lupaava, koska sitä voitaisiin soveltaa myös muihin kuin elintarvikkeisiin.

27. Paneeli suosittaa, että Euroopan unioni kannustaa rahoitusjärjestelyin tutkimus- ja kehitystyötä, jotta Euroopan markkinoille saadaan kestävämpiä ja kohtuuhintaisempia tuotteita. Euroopan unionin on myös kuultava kansalaisia päätöksenteon kaikilla tasoilla, myös paikallisella tasolla, jotta voidaan kartoittaa heidän kestäviä tuotteita koskevat tarpeensa.

Katsomme, että kestäviä tuotteita koskeva tutkimus on puutteellista, ja tutkimukseen on kiireellisesti osoitettava enemmän varoja, jotta eurooppalaiset

voivat saada kohtuuhintaisempia kestäviä tuotteita.

Kansalaisten on osallistuttava päätöksentekoprosessiin. Tutkimus- ja innovointitoimien ohjelma on määriteltävä yhdessä kansalaisten kanssa.

Kansalaisille on tiedotettava jatkotoimista ja heille on annettava palautetta.

28. Paneeli suosittaa, että Euroopan unioni kehittäisi sääntelymekanismin sisämarkkinoille tuleville muotituotteille. Tällä mekanismilla pyrittäisiin parantamaan kulutustottumuksia kestävyyskriteerit varmistavan indikaattorin avulla.

Huonolaatuisia tuotteita Euroopan rajojen ulkopuolella ylituottava muotiala ei noudata eettisiä normeja eikä ole kestävä.

On löydettävä oikeudenmukainen mekanismi, jonka avulla kuluttajat voivat parantaa kulutustottumuksiaan. On kuitenkin tärkeää olla korottamatta veroja, joilla on kielteisiä vaikutuksia eurooppalaisiin kuluttajiin, koska ne heikentävät heidän ostovoimaansa.

Kuluttajan olisi tiedettävä, missä olosuhteissa hänen ostamansa tuotteet valmistetaan ja täyttävätkö ne kestävyttä koskevat laatuvaatimukset.

Osa-alue 4: Kohti kestävästä yhteiskuntaa

Alateema 4.1 Uusiutuva energia nyt

29. Paneeli suosittaa, että EU toteuttaa toimenpiteitä, joilla hiilidioksidisuodattimista tehdään pakollisia erityisesti hiilivoimaloille siirtymäaikana niin kauan kuin olemme riippuvaisia perinteisestä energiasta. Lisäksi se suosittaa, että EU antaa rahoitustukea jäsenvaltioille, joilla ei ole varoja hiilidioksidisuodattimien käyttöönottoon. Tuen ehtona on Pariisin sopimukseen, vihreän kehityksen ohjelmaan ja mahdolliseen uuteen ilmastolainsäädäntöön liittyvien EU:n ilmastopolitiikkojen noudattaminen. Tämä on konkreettinen toimi, joka toteutetaan yhdessä turvallisen energiantuotannon tutkimukseen tehtävien jatkuvien investointien kanssa. Tarkoituksena on tukea EU:n jäsenvaltioita, jotta ne saavuttaisivat asteittain jo hyväksytyt yhteiset vähennystavoitteet.

On tiedossa, että polttoaineiden käyttämisestä syntyy kasvihuonekaasuja, ja EU:n jäsenvaltioiden on vähennettävä tämän tyyppisen energian käyttöä Pariisin

sopimuksen noudattamiseksi. Koska emme voi lopettaa hiilidioksidipäästöjä välittömästi ja koska olemme edelleen riippuvaisia hiilestä, meidän on toteutettava sekä lyhyen että pitkän aikavälin toimenpiteitä.

Hiilidioksidipäästöjen vähentäminen on yhteinen etu, joka vaikuttaa kaikkiin kansalaisiin sekä jäsenvaltioissa että EU:n ulkopuolella, joten EU:lla on instituutiona omat vastuunsa. Se antaa suosituksia ja mahdollistaa ratkaisuja, koska jäsenvaltiot eivät voi saavuttaa tavoitteita yksin.

30. Paneeli suosittaa, että eläinten tehojalostusta vähennetään metaanipäästöjen ja veden pilaantumisen vähentämiseksi. Tätä varten EU tarkistaa yhteistä maatalouspolitiikkaansa suunnatakseen tuet kestäväille ja paikalliselle maataloudelle, jota tuetaan muun muassa kuluttajille tarkoitetulla merkintäjärjestelmällä kestävästi tuotettujen lihatuotteiden tunnistamiseksi. Lisäksi kannustamme EU:ta investoimaan menetelmiin, joissa käytetään uudelleen eläintuotannosta ja muilta tuotannonaloilta peräisin olevaa jätettä.

Väestönkasvu tarkoittaa lihan kysynnän kasvua tulevaisuudessa. Sen vuoksi lihan kulutusta on vähennettävä.

Metaani aiheuttaa kasvihuonekaasuja, joten uskomme, että eläinten kasvatusta on ilmeisin kohde, josta aloittaa päästöjen vähentäminen.

Me kaikki tiedämme, että lihan kulutusta on vähennettävä, minkä vuoksi karjan määrää on vähennettävä.

31. Paneeli suosittaa, että vaikka vihreän vedyn tuottaminen on resursseja kuluttava prosessi, koska on tuotettava 75 prosenttia energiaa, jotta saadaan 25 prosenttia vetyä, tämän tyyppisellä energialla on useita myönteisiä puolia. Paras ratkaisu voi olla tuottaa energiaa ilman hiilidioksidia samalla kun kehitämme vihreää vetyä. Tuulienergiaa olisi käytettävä vihreän vedyn tuotantoon, ja EU:n olisi tehtävä enemmän investointeja ja lisättävä tuulienergian tuotantoa sekä varastoitava energiaa tulevia tarkoituksia varten.

Vihreä vety on joustava energianlähde. Voimme varastoida sitä, ja kun sille on kysyntää, voimme käyttää sitä. Siitä ei aiheudu hiilidioksidipäästöjä.

Alateema 4.2 Tuetaan muutosta

32. Suosittelemme, että EU perustaa pakottamis- ja palkitsemisjärjestelmän veden, maaperän ja ilman saastumisen ja säteilyn torjumiseksi. Olisi määrättävä sakkoja saastuttajille, mikä olisi yhdistettävä asiantuntijaorganisaation pakolliseen tukeen, jonka tarkoituksena on erityisesti auttaa yhteisöjä poistamaan saasteita ja ennallistamaan ekosysteemiä. Tämän asiantuntijaorganisaation olisi oltava johtavassa asemassa saastumisen ehkäisemisessä ja valvonnassa.

On tärkeää korostaa saastuttajien vastuuta ja kannustaa yksiköitä vähentämään ympäristön pilaantumista pyrkien saasteettomuuteen. On ratkaisevan tärkeää, että planeetta on terve, koska se liittyy suoraan hyvinvointiin ja olemassaoloomme tulevaisuudessa.

33. Paneeli suosittaa, että EU perustaa erityisen verkkosivuston/-alustan, jolla esitetään monipuolista, säännöllisesti päivitettyä tieteellistä ympäristötietoa. Sen olisi oltava useiden asiantuntijoiden tarkastama, läpinäkyvä ja helposti kaikkien kansalaisten saatavilla. Verkkosivusto/-alusta liitetään foorumiin, jolla kansalaiset ja asiantuntijat voivat olla vuorovaikutuksessa. Paneeli kehottaa myös painokkaasti käynnistämään mediakampanjan kyseisen verkkosivuston/-alustan tunnetuksi tekemiseksi (esimerkiksi sosiaalisen median, kuten YouTuben, TikTokin ja LinkedInin kautta).

Kaikilla kansalaisilla on oltava käytössään riippumattomia, tieteeseen perustuvia tietolähteitä, joiden avulla he pystyvät ymmärtämään ilmastonmuutokseen liittyviä kysymyksiä (kuten sen seuraukset ja tarvittavat toimet sen kääntämiseksi) ja selviytymään vale uutisista. Mediakampanjalla kansalaisille tiedotetaan verkkosivuston/-alustan olemassaolosta. On myös tärkeää, että verkkosivustolla/-alustalla esitettävät tiedot ovat ymmärrettäviä kaikille kansalaisille ja että ne, jotka haluavat tutustua aiheeseen syvemmin, saavat käyttöönsä myös lähdeaineistot.

34. Paneeli suosittaa, että EU vähentää sellaisten tavaroiden tuontimääriä, joiden ekologinen jalanjälki ei vastaa EU:n vaatimuksia.

Näin toimimalla varmistetaan, että EU:hun tuoduilla tavaroilla on vihreämpi

jalanjälki. Tavoitteena on vähentää maailmanlaajuisista saastumista. On myös tärkeää osoittaa muille maille, mitä vaatimuksia niiden olisi täytettävä, jos ne haluavat viedä tavaroita EU:hun.

35.Paneeli suosittaa, että EU edistää ja helpottaa ilmastonmuutosta koskevaa vuoropuhelua ja kannustaa siihen kaikilla päätöksentekotasolla paikallistasolta (kansalaiset) maailmanlaajuiselle tasolle (kansalliselle, kansainväliselle ja mannertenväliselle), jotta voidaan vastata kaikkien osapuolten huolenaiheisiin.

Vuoropuhelu ja yhteisymmärrys ovat paras tapa vastata ilmastonmuutoshasteisiin, ja jos osapuolet ymmärtävät toisiaan, niillä on suurempi valmius yhteisen perustan löytämiseen.

Alateema 4.3 Ympäristöystävällinen liikenne

36.Paneeli suosittaa, että EU tukee taloudellisesti unionin jäsenvaltioita maaseutualueiden yhteyksien parantamiseksi. Se olisi toteutettava kehittämällä eurooppalainen julkisen liikenteen verkko, joka perustuu kohtuullisiin hintoihin (etusijalla rautatiet) ja tarjoaa kannustimia julkisen liikenteen käyttöön. Tätä varten maaseutualueilla olisi kehitettävä myös internetyhteyksiä lyhyellä, realistisella aikataululla.

Tämä suositus annetaan, koska maaseutu- ja kaupunkialueet eivät ole tasavertaisia julkisen liikenteen ja internetyhteyksien saatavuuden suhteen. Yhteinen Eurooppa-hanke vahvistuisi, kun kaikki kansalaiset kokisivat, että heillä on samat oikeudet. Julkisen liikenteen verkon ja internetyhteyksien parantaminen kannustaisi väestöä asettautumaan maaseutualueille. Tämä suuntaus vähentäisi saastumista, kun ruuhkaisissa kaupungeissa asuisi vähemmän ihmisiä.

37.Paneeli suosittaa sellaisten olemassa olevien liikenneinfrastruktuurien parantamista, joiden käyttö on vähäistä tai joiden ekologisuutta on vielä mahdollista parantaa (sähköjunien käyttöönotto). Tällaiset prosessit olisi toteutettava siten, ettei ympäristönsuojelualueita vahingoiteta.

Kun parannetaan olemassa olevaa infrastruktuuria, vältetään resurssien liialliselta käytöltä eikä aiheuteta vahinkoa biologisen monimuotoisuuden säilyttämisen kannalta tärkeille suojelualueille. Rautatieinfrastruktuurin lisääminen vähentäisi hiilidioksidipäästöjä ja lisäisi väestön siirtymistä kaupungeista maaseutualueille.

38. Paneeli suosittaa, että EU edistää sellaisten sähköajoneuvojen hankintaa, jotka ovat akkujen käyttöikä koskevien hyvän käytännön standardien mukaisia. Se voitaisiin toteuttaa kaikkiin EU:n jäsenvaltioihin EU:n sovellettavilla kannustimilla ja parantamalla sähköinfrastruktuureja. Samaan aikaan olisi investoitava muiden saastuttamattomien teknologioiden, kuten biopolttoaineiden ja vedyn, kehittämiseen niille ajoneuvoille, joiden sähköistäminen on vaikeaa, kuten veneille ja kuorma-autoille.

Tätä suositellaan, koska sähkön käyttö on nopein tapa vähentää ajoneuvojen päästöjä. Sen lisäksi energialähteinä olisi käytettävä esimerkiksi vetyä ja biopolttoaineita. Sähkö on paitsi nopein myös taloudellinen ja toteuttamiskelpoinen ratkaisu. Sen perässä tulevat biopolttoaineet. Pidemmällä aikavälillä vihreän vedyn olisi oltava täydentävä ratkaisu niiden liikennemuotojen osalta, joita ei voida sähköistää.

Osa-alue 5: Hoivaa kaikille

Alateema 5.1 Vahvistetaan terveydenhuoltojärjestelmää

39. Paneeli suosittaa, että Euroopan unioni turvaa yhteiset terveydenhuoltostandardit mutta myös pyrkii siihen, että terveydenhuollon ammattilaisia varten vahvistetaan kohtuulliset vähimmäispalkat, enimmäistyötunnit ja samat koulutusvaatimukset samoja tutkintoja varten kaikkialla Euroopan unionissa.

Jos terveydenhuollon työntekijöitä varten ei ole yhteisiä terveydenhuoltostandardeja, yhteisiä palkkoja ja yhteistä koulutusta, jäsenvaltioiden väliset erot voivat johtaa epätasapainoisiin tilanteisiin eri puolilla Euroopan unionia. Terveydenhuollon standardointi voisi auttaa luomaan vahvemman, tehokkaamman ja häiriönsietokykyisemmän järjestelmän (covid-kriisin esimerkki EU:n järjestelmien vakaudesta). Se

helpottaisi myös tietämyksen ja tiedon jakamista terveydenhuoltoalalla.

40. Paneeli suosittaa, että Euroopan unioni varmistaa, että hoidot ovat koko EU:ssa yhtä laadukkaita ja että niistä aiheutuvat paikalliset kustannukset ovat oikeudenmukaisia. Tämä voitaisiin varmistaa esimerkiksi laajentamalla Euroopan lääkeviraston (EMA) toimivaltuuksia tai perustamalla uusi erikoistunut eurooppalainen hankintavirasto, jolla olisi valtuudet neuvotella lääkkeiden hinnoista ja saada ne sopivammiksi kaikille jäsenvaltioille. Lääketeollisuuden monopolien riski on minimoitava.

Samat tasoiset lääkkeet ja hoidot takaavat kaikille kansalaisille yhtäläiset oikeudet terveysasioissa EU:ssa. Hankintakapasiteetin laajentaminen varmistaa paremmat hankintasopimukset. Tämä ei kuitenkaan saa johtaa monopolirakenteisiin ja lobbaukseen lääkealalla. Covid-kriisin hallinta on ollut hyvä esimerkki Euroopan unionin yhteisestä terveyshallinnasta.

41. Paneeli suosittaa, että perustetaan eurooppalainen terveydenhuollon tietokanta, johon talletetaan potilastietoja käytettäväksi hätätilanteissa tai sairaustapauksissa. Osallistuminen olisi oltava vapaaehtoista, ja henkilötietojen suoja on varmistettava.

Tietojen saatavuus ja niiden käyttö mahdollistavat nopean reagoinnin ihmishenkiä uhkaavissa tilanteissa. Hakkerointi ja väärinkäyttö ovat merkittäviä uhkia tällaisen eurooppalaisen terveydenhuollon tietokannan järjestelmässä, ja sen vuoksi tiedot on suojattava. Osallistuminen on vapaaehtoista, ja turvallisuuteen liittyvät uhat on luonnollisesti estettävä.

42. Paneeli suosittaa, että Euroopan unioni kehittää edelleen ja synkronoi jo olemassa olevia terveysalan tutkimus- ja innovointiohjelmiä, kuten tehdään nykyisen Horisontti Eurooppa -ohjelman puitteissa. Tieteellisten tuotosten ja tulosten olisi oltava vapaasti saatavilla kaikissa jäsenvaltioissa.

EU:n tason tieteellinen yhteistyö voisi rikastuttaa yksittäisten tutkijoiden tieteellisiä valmiuksia ja tietämystä. Tiedon jakaminen voisi esimerkiksi mahdollistaa varhaisen diagnosoinnin ja parantaa hoitoja ja siten vähentää vakavia ja kuolemaan johtavia sairauksia kaikkialla Euroopassa. Se edistäisi myös EU:n omavaraisuutta lääkkeiden ja laitteiden osalta.

43. Paneeli suosittaa, että Euroopan unioni lisää terveysalan yhteisiin tutkimus- ja innovointihankkeisiin osoitettuja määrärahojaan (leikkaamatta muiden terveyteen liittyvien EU:n ohjelmien budjettia). Samalla vahvistettaisiin yleisesti eurooppalaisia tiede- ja tutkimuslaitoksia.

Terveyteen liittyvä tutkimus ja investoinnit vahvistavat pitkällä aikavälillä ennaltaehkäisevää lääketiedettä ja vähentävät terveystkustannuksia. Rahoituksen lisääminen voisi estää aivovientiä Euroopasta muihin kehittyneisiin maihin, joissa terveysalan T&K-toimintaan kohdennetut budjetit ovat suurempia. Tätä rahoitusta ei pitäisi ottaa jo olemassa olevista terveydenhuollon rahoitusvaroista.

Alateema 5.2 Laajempi terveyskäsitys

44. Paneeli suosittaa terveysviikon viettämistä samalla viikolla kaikissa jäsenvaltioissa Euroopan unionin aloitteena. Tarkoitus on käsitellä kaikkia terveystkysymyksiä mutta keskittyä erityisesti mielenterveyteen. Terveysviikon aikana käsitellään kollektiivisesti kaikkia keskeisiä mielenterveyteen liittyviä aiheita ja tuodaan niitä esille yhdessä muiden, jo olemassa olevien aloitteiden, kuten Mental Health Europe -järjestön aloitteiden, kanssa.

Tätä suositellaan, koska kaikkien EU:n kansalaisten olisi voitava tuntea itsensä hyväksytyksi ja osalliseksi, erityisesti jos he kärsivät mielenterveysongelmista. Lisäksi on tarpeen normalisoida mielenterveysongelmia ja lisätä tietoisuutta niistä sekä ehkäistä niihin liittyviä sosiaalisia ongelmia, kuten syrjintää. Koska mielenterveysongelmat ovat lisääntyneet pandemian myötä ja todennäköisesti jatkuvat, tämä aloite on entistäkin tärkeämpi.

45. Paneeli suosittaa, että naisten hygienia tuotteita ei enää pidetä verotuksen kannalta ylellisyystuotteina, koska ne ovat välttämättömyystarvikkeita. Paneeli suosittaa myös, että lääketieteellisistä syistä, kuten fibromyalgian ja endometriosin vuoksi, käytettäviä hormonaalisia ehkäisyvalmisteita kohdellaan verotuksessa tavanomaisena lääketieteellisenä hoitona. Lisäksi suositellaan, että Euroopan unioni edistää kaikkien (yksin elävien ja

avioliitossa olevien) naisten yhdenmukaista mahdollisuutta saada lääketieteellisesti avustetun lisääntymisen hoitoja kaikissa jäsenvaltioissa.

Joissakin Euroopan maissa naisten hygienia tuotteita verotetaan ylellisyystuotteina, mikä on epäoikeudenmukaista. Eräitä hormonaalisia ehkäisyvälineitä käytetään lääkinnällisiin tarkoituksiin, minkä vuoksi niitä olisi verotettava vastaavasti. Naisten lisääntymishoitoja, kuten koeputkihedelmöitystä ja munasolujen pakastamista, koskevat kelpoisuusehdot ovat erilaisia eri jäsenvaltioissa, joten Euroopan unionin on pyrittävä yhdenmukaistamaan ne.

46. Paneeli suosittaa, että Euroopan unioni pyrkii painokkaasti vaikuttamaan kaikkiin jäsenvaltioihin siten, että niiden opetussuunnitelmiin tarvittaessa sisällytetään mielenterveyteen ja seksuaalikasvatukseen liittyviä aiheita. Jotta jäsenvaltioiden olisi helpompi ottaa tällaiset asiat mukaan koulujen opetussuunnitelmiin, Euroopan unionin olisi kehitettävä ja asetettava saataville mielenterveys- ja seksuaalikysymyksiä koskeva vakioitu opetusohjelma.

Mielenterveyteen liittyvää syrjintää ja tabuja on vähennettävä. On myös vältettävä väärää tietoa ja epätieteellisiä lähestymistapoja. Lisäksi seksuaalikasvatus on perusedellytys terveen elämän ja yhteisöjen kannalta, ja se ehkäisee esimerkiksi teiniraskauksia ja muita ongelmia.

47. Paneeli suosittaa, että Euroopan unioni kehittää paremman järjestelmän – hyviä käytäntöjä koskevan kansanterveysportaalin –, jolla se voi tiedottaa kaikista mielenterveyttä koskevista aloitteistaan jäsenvaltioissa ja kaikille kansalaisille. Euroopan parlamentin jäsenet voisivat esitellä näitä hyviä käytäntöjä toisilleen, jotta niistä tulisi paremmin tunnettuja kaikissa jäsenvaltioissa.

Kansalaisilla ei ole riittävästi tietoa Euroopan unionin aloitteista, ja hyviä käytäntöjä jakamalla voimme oppia toisiltamme.

[Alateema 5.3 Yhtäläinen pääsy terveyspalveluihin](#)

48.Paneeli suosittaa, että EU vahvistaa laadukasta hammashoitoa, myös ennaltaehkäisevää hoitoa, koskevat vähimmäisvaatimukset ja edistää niitä kaikissa EU:n jäsenvaltioissa. Lapsille, pienituloisille ja muille heikossa asemassa oleville ryhmille olisi tarjottava maksutonta hammashoitoa. EU:n olisi 15–20 vuoden kuluessa taattava, että kohtuuhintainen hammashoito on kaikkien saatavilla.

Tätä suositellaan, koska tällä hetkellä monilla EU:n alueella asuvilla ihmisillä ei ole varaa hammashoitoon. Hammashoidon ja ennalta ehkäisevän hoidon puute vahingoittaa heidän terveyttään ja tulevaisuudennäkymiään. EU:n olisi aluksi vahvistettava hammashoitoa koskevat vähimmäisvaatimukset ja vaadittava maksutonta hammashoitoa lapsille ja pienituloisille. Lopulta jokaisella pitäisi olla oikeus saada laadukasta hammasterveydenhoitoa.

49.Paneeli suosittaa, että terveys ja terveydenhuolto sisällytetään EU:n ja EU:n jäsenvaltioiden jaetun toimivallan piiriin. Tämän uuden alan sisällyttäminen jaetun toimivallan piiriin edellyttää Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 4 artiklan muuttamista.

Tätä suositellaan, koska Euroopan unionilla ei tällä hetkellä ole riittävästi toimivaltaa antaa lainsäädäntöä terveydenhuollosta. Covid-19-pandemia on osoittanut, että EU:lla on oltava suurempi rooli terveyspolitiikassa. Perussopimuksen muuttaminen tällä tavalla antaa EU:lle mahdollisuuden toimia tehokkaammin terveydenhuollon takaamiseksi kaikille EU:n kansalaisille sekä antaa sitovia asetuksia ja päätöksiä.

50.Paneeli suosittaa, että EU asettaa ensiapukurssit maksutta kaikkien EU:n kansalaisten saataville. EU voisi harkita tällaisten kurssien tekemistä pakolliseksi opiskelijoille ja työntekijöille työpaikoilla (sekä julkisella että yksityisellä sektorilla). Näiden kurssien on oltava käytännöllisiä, toistuvia ja opiskelijoiden ikään mukautettuja. Kaikissa EU:n jäsenvaltioissa olisi myös oltava vähimmäismäärä defibrillaattoreita eli sydäniskureita julkisilla paikoilla.

Tätä suositellaan, koska monilla Euroopan unionin kansalaisilla ei ole valmiuksia toimia silloin, kun toinen henkilö tarvitsee apua, eivätkä he osaa ensiaputekniikoita. Tästä syystä menetetään monia ihmishenkiä. Kaikissa julkisissa paikoissa ei ole käytettävissä sydäniskureita.

51. Paneeli suosittaa, että Euroopan unioni varmistaa, että yksityiset terveydenhuoltopalvelujen tarjoajat eivät hyödy epäoikeudenmukaisesti julkisista varoista eivätkä vie varoja julkisilta terveydenhuoltojärjestelmiltä. Euroopan unionin olisi annettava jäsenvaltioille vahvoja suosituksia julkisen terveydenhuollon rahoituksen lisäämiseksi.

Tätä suositellaan, koska Euroopan unionilla ja Euroopan unionin jäsenvaltioilla on velvollisuus taata terveydenhuollon saatavuus kaikille kansalaisilleen. Lisäksi vahvempi julkinen terveydenhuoltojärjestelmä merkitsee myös parempaa valmistautumista tuleviin pandemioihin.

Liite: MUUT SUOSITUKSET, JOITA PANEELI TARKASTELEI MUTTA JOITA EI HYVÄKSYTTY

Osa-alue 1: Parempi elämäntapa

Alateema 1.1 Terveet elintavat

Paneeli suosittaa, että EU antaa kaikille jäsenvaltioille suosituksen parhaista käytännöistä alkoholi- ja tupakkamainonnan kieltämiseksi tai rajoittamiseksi kaikissa tiedotusvälineissä kaikkien ikäryhmien osalta painottaen kuitenkin nuorta yleisöä. EU:n olisi varmistettava näiden tuotteiden myyntiä alaikäisille rajoittavien lakien noudattamisen valvonta. Kaikkien jäsenvaltioiden olisi pantava täytäntöön lait, jotka koskevat tupakointia julkisilla alueilla, erityisesti oppilaitoksissa, ja määrättävä niistä seuraamuksia, ja perustettava erityisiä tupakointialueita.

Epäterveellisiä elämäntapoja ei saisi esittää mainonnassa, ja niiden pitäisi olla vähemmän näkyvillä julkisessa elämässä. Alkoholi ja tupakka kuuluvat eniten käytettyihin haitallisiin aineisiin, ja tällä suosituksella ehkäistään näiden aineiden väärinkäyttöä.

Paneeli suosittaa, että EU tukee jäsenmaita kestäväpohjaisten, terveellisten ja maistuvien ruokien laittoa koskevan opetuksen sisällyttämisessä kansallisiin opetussuunnitelmiin. EU voi tukea sitä terveellistä ruoanlaittoa koskevilla oppailla sekä verkossa että painetussa muodossa. Tätä olisi mainostettava ennakoivasti perinteisessä ja sosiaalisessa mediassa nuoren yleisön tavoittamiseksi. Myös vanhempia olisi valistettava, jotta he oppivat, mikä on paras tapa käyttää ruokaa terveellisen elämäntavan omaksumiseksi. Tämän alan tutkimusta olisi edistettävä ja monipuolistettava.

Koulujen ruoanlaitto- ja ravitsemuskurssit parantaisivat nuorten terveyttä ja hillitsisivät pikaruokien kulutusta. Kun lapsia koulutetaan, he kertovat oppimistaan asioista myös vanhemmilleen. Lisäksi vanhempien valistaminen terveistä elämäntavoista toimisi hyvänä esimerkkinä lapsille.

Paneeli suosittaa, että Euroopan komission HealthyLifestyle4All-yleisökampanjaa, jossa on kyse terveellisistä elämäntavoista ja sosiaalisen aktiivisuuden hyödyistä, tehostetaan konkreettisin esimerkein ja kokonaisvaltaisen lähestymistavan avulla. Tiedotuskampanjat olisi määriteltävä hyvin jäsenmäärien kohderyhmille, ja kutakin kohderyhmää varten olisi valittava asianmukaiset viestintävälineet. Lisäksi on tärkeää tarjota palkkio- ja kannustinjärjestelmiä myönteisen käyttäytymisen edistämiseksi. Kampanjoissa olisi oltava mukana vaikuttajia, julkisuuden henkilöitä tai viranomaisia. Niissä on tuotava esiin kaksinkertaiset hyödyt, jotka kohdistuvat sekä terveyteen että ympäristöön ja ilmastoon. Lisäksi kaikissa jäsenvaltioissa pitäisi olla saatavilla tukea maksuttomaan julkiseen liikuntaan.

Terveemmillä elämäntavoilla on myönteinen vaikutus terveydenhuoltojärjestelmään, koska ne vähentävät terveysongelmia. Fyysinen terveys vaikuttaa mielenterveyteen ja onnellisuuteen. Nykyisiä kampanjoita ei tunneta tarpeeksi. Roolimallien ja vaikuttajien mukaan ottaminen lisää kampanjoiden tehokkuutta ja tekee niistä motivoivampia.

Paneeli suosittaa tiedotuskampanjaa terveellisistä elintarvikkeista ja ravitsemuksesta. EU:n olisi edistettävä lihan ja sokerin verojen korottamista jäsenvaltioissa. Sen olisi tutkittava mahdollisuuksia erotella toisistaan terveelliset ja epäterveelliset elintarvikkeet ja sijoittaa ne eri alv-ryhmiin. Erittäin epäterveellisiin elintarvikkeisiin (kuten tupakkatuotteisiin) suositellaan lisättäväksi hyvin selkeitä varoitusmerkkejä. Lisäksi suositellaan Euroopan laajuista ravintoarvomerkintää, joka sisältää asiaankuuluvat tiedot ja QR-koodin, joiden avulla kuluttajat voivat perustaa valintansa paremmin tietoon. Olisi tutkittava myös mahdollisuuksia tehdä terveellisistä elintarvikkeista halvempia kuin roskaruoka ja tehdä terveellisten tuotteiden tuottamisesta houkuttelevampaa maanviljelijöille.

Terveellinen ruoka on terveen elämän perusta. Sekä tuotanto- että kuluttajapuolelta on otettava huomioon. Terveellisten tuotteiden tuotannolla on myös myönteisiä vaikutuksia ympäristöön, ja se voi auttaa paikallisten viljelijöiden tukemisessa. Jos terveellisten elintarvikkeiden tuotanto lisääntyy, hinnat laskevat ja kysyntä kasvaa.

Alateema 1.2 Ympäristökasvatus

Paneeli suosittaa, että EU perustaa rahoitusjärjestelmän, joka tarjoaa kannustimen pitkän aikavälin ympäristökoulutusohjelman sisällyttämiseen kansallisiin koulutusjärjestelmiin peruskoulujen ja toisen asteen oppilaitosten oppilaille. Tähän rahoitusjärjestelmään olisi sisällyttävä varoja, jotka on korvamerkitty taloudellista tukea tarvitseville vanhemmille.

Nykyisiin koulutusjärjestelmiin ei sisälly riittävästi käytännöllisiä osioita, jotka edistäisivät lasten ja ympäristön välistä suoraa ja syvällistä vuorovaikutusta. Nykyiset ohjelmat on laadittu lyhytjänteisesti, ja ne ovat heterogeenisiä eivätkä edistä tarvittavia asenteiden muutoksia. Vanhempia olisi autettava varmistamaan, että kaikki lapset voivat yhtäläisesti hyötyä ohjelmasta ja että kukaan heistä ei jää siitä osattomaksi taloudellisista syistä.

Osa-alue 2: Ympäristön ja terveyden suojele

Alateema 2.1 Terve luonnonympäristö

Paneeli suosittaa vedenlaatua koskevien mahdollisimman korkeiden vaatimusten välitöntä täytäntöönpanoa koko EU:n alueella. Veden säästämiseksi ehdotetaan palkitsemisjärjestelmää, joka perustuu veden hinnoitteluun tavalla, joka houkuttelee ja tarjoaa kannustimia kulutuksen vähentämiseen. Voidaan esimerkiksi 1) luoda dynaaminen järjestelmä, joka kannustaa kuluttajia pysymään keskimääräisen vedenkulutuksen alapuolella (eli vedenkulutuksen 10 prosentin kasvu nostaa hintaa 11 prosenttia), 2) luoda tuotantoyritysten saastuttamalle vedelle päästöoikeuksien markkinajärjestelmä, joka vastaa jo käytössä olevia hiilidioksidin päästöoikeusmarkkinoita.

Tämän suosituksen perusteluna on se, että hintojen nostaminen kannustaa kaikkia käyttäjiä tekemään tietoisempia päätöksiä kulutuksestaan. Kun otetaan huomioon EU-maiden erilaiset realiteetit ja pyritään sosiaalisesti oikeudenmukaiseen järjestelmään, köyhempien väestöryhmien vesihuoltoa voidaan tukea tekemällä yhteisiä investointeja vesi-infrastruktuuriin ja tutkimukseen.

Osa-alue 3: Talouden ja kulutuksen uusi suunta

Alateema 3.1 Ylituotannon ja ylikulutuksen säätely

Paneeli suosittaa, että EU määrää sakkoja yrityksille, jotka hävittävät ylituotannon vuoksi myymättä jääneitä tuotteita.

Joissakin tapauksissa yritykset pitävät myymättä jääneiden tuotteiden pois heittämistä kannattavampana kuin niiden kierrätystä tai uudelleenkäyttöä. Sen vuoksi on tärkeää hillitä ylituotantoa sakkojen avulla, jotta pois heittäminen ei enää olisi kannattavaa tuottajille.

Alateema 3.2 Vähemmän jätteitä

Paneeli suosittaa, että EU kehittää ja panee täytäntöön kotitalouksia/kansalaisia koskevan jätehuoltopolitiikan, jossa keskitytään niiden synnyttämän jätteen todelliseen määrään ja jota täydennetään toimenpiteillä, jotka ovat tarpeen kansalaisten tietoisuuden lisäämiseksi jätteen syntymisen vähentämisen ja jätteiden erilliskeräyksen hyödyistä. On toteutettava myös sosiaalisesti heikommassa asemassa oleviin perheisiin (esim. nuoret lapsiperheet, vanhukset jne.) kohdistuvia toimenpiteitä ketään ei jätetä -periaatteen mukaisesti.

Tavoitteena on kehittää kotitalouksien jätehuoltoa koskeva yhtenäinen lähestymistapa, joka myös helpottaa ympäristönsuojelua jätteiden vähenemisen ansiosta, edistää kiertotaloutta ja tehostaa jätteenkeruuta. Lisäksi ihmisten tietoisuus ja vastuuntunto ympäristöstä kasvavat.

Paneeli suosittaa, että EU edistää vapaata markkinakilpailua ja kannustaa yksityistä sektoria osallistumaan aktiivisemmin jätteiden, myös jätevesien, käsittelyyn sekä uusiojalostus- ja uudelleenkäyttötoimiin.

Koska tämä suositus täydentää jätepuitedirektiiviä ja kiertotalouden toimintasuunnitelmaa, se voidaan parhaiten panna täytäntöön EU:n tasolla.

Lisäksi suosituksen täytäntöönpano lisää innovatiivisia ratkaisuja jätehuollossa ja parantaa jätehuollon laatua sekä lisää käsitellyn jätteen määrää, koska näihin toimiin osallistuu enemmän yrityksiä.

Alateema 3.3 Reilun kaupan tuotteet, yhtäläinen saatavuus ja oikeudenmukainen kuluttaminen

Paneeli suosittaa teollisuuden siirtämistä takaisin Euroopan unioniin, jotta voidaan tarjota laadukkaita reilun kaupan tuotteita ja puuttua ilmastokysymyksiin.

Euroopan unionilla on taitotietoa, jota on edistettävä sen omilla markkinoilla. Kun teollisuutta on siirretty EU:n ulkopuolelle, erityisesti Aasiaan, myös ammatillista pätevyyttä on siirretty muualle. Tähän suositukseen sisältyy eurooppalaisten työntekijöiden ammatillinen koulutus.

Epäreilun kilpailun välttämiseksi on myös erittäin tärkeää välttää toimintojen siirtämistä jäsenvaltiosta toiseen.

On havaittu, että teollisuuden laajamittainen siirtäminen muualle maailmaan vaikuttaa Euroopan teollisuuteen. Paikallinen tuotanto parantaa näin ollen kansalaisten ja ympäristön terveyttä.

Osa-alue 4: Kohti kestävästä yhteiskuntaa

Alateema 4.3 Ympäristöystävällinen liikenne

Paneeli suosittaa, että suuret kaupungit saavat seuraamuksia tai tukia riippuen siitä, miten ne suoriutuvat julkisen liikenteen järjestämisestä ympäristön ja saastumisen kannalta (sähköajoneuvot, ympäristöystävällinen joukkoliikenne, jalankulun lisääminen, polkupyöräilyn edistäminen jne.). Paikallisviranomaisiin kohdistuvien seuraamusten tai tukien perusteena olisi käytettävä niitä muutoksia, joita kaupungeissa tehdään ekologisen liikenteen toteuttamiseksi, niiden lähtötilanne huomioon ottaen. Euroopan unionin olisi vahvistettava lainsäädännössään suoritusindikaattoreita, jotka koskevat saastumista ehkäiseviä toimenpiteitä ja saastumisen suhteellista vähenemistä. Tässä yhteydessä olisi otettava huomioon kunkin kaupungin lähtökohdat.

Tätä suositellaan, koska kaupungit ovat kärsineet ilmansaasteista, mikä on tuonut esiin terveysongelmia. Vihreän liikenteen kehittäminen parantaisi ihmisten elämää ja terveyttä ja vähentäisi kasvihuoneilmiötä. Tuet ja seuraamukset ovat tehokkaita toimenpiteitä, joilla edistetään muutoksia ja autetaan mukautumista eri kaupunkien erilaisiin tilanteisiin.

Paneeli suositaa, että EU:n lainsäädännöllä rajoitetaan ja säännellään lyhyiden lentojen ja risteilyalusten käyttöä. Ihmisille on tarjottava ekologisia vaihtoehtoja liikkumiseen. Yksi tällaisista vaihtoehtoista on rautatieraiteiden standardointi Euroopan pääkaupunkien yhdistämiseksi. Lisäksi suositellaan, että EU myöntää tukia tavarakuljetusten muuttamiseksi ympäristöystävällisemmiksi, kuten juna- ja laivakuljetuksiin (lyhyillä matkoilla).

Tätä suositellaan, koska lyhyitä kuljetuksia on liian paljon ja ne ovat liian saastuttavia ja helposti korvattavissa. Risteilyaluksia rajoittamalla vähennettäisiin meren pilaantumista (kriittinen ympäristöongelma) ja kielteisiä vaikutuksia rannikkokaupunkeihin. Siksi on luotava edullisempia vaihtoehtoja verrattuna saastuttavampiin vaihtoehtoihin. Sama raideleveys parantaisi rautatieyhteyksiä Euroopan pääkaupunkien välillä.

Osa-alue 5: Hoivaa kaikille

Alateema 5.2 Laajempi terveystarkastus

Paneeli suositaa, että Euroopan unioni edistää HealthyLife4All-kampanjansa mukaisesti myös aloitteita, joissa on kyse urheilutapahtumista, koulujen liikuntatoiminnasta sekä kaikki urheilulajit käsittävistä ja kaikille ikäryhmille [ei ammattilaisille] tarkoitetuista kahdesti vuodessa järjestettävistä kilpailuista. Sen lisäksi suositellaan maksuttoman eurooppalaisen urheilusovelluksen kehittämistä kollektiiviseen urheilutoimintaan kannustamiseksi. Sovelluksen tarkoituksena on auttaa ihmisiä luomaan yhteyksiä toisiinsa urheilun välityksellä. Tällaisista aloitteista olisi tiedotettava ja niitä olisi mainostettava laajalti.

Jotta Euroopan väestö olisi terveempi, Euroopan unionin on edistettävä urheilua ja terveellisiä elämäntapoja. Hyvin usein väestö ei ole tietoinen

urheilun ja terveen elämän välisestä suhteesta. Tämä sovellus on tärkeä siksi, että ihmiset ovat innokkaampia harrastamaan urheilua, jos he voivat tehdä sen yhdessä.

